Libris.RO
Respect pentru oameni și cărți

COPERTA: Mădălina Angelescu

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României
ARCHER, JEFFREY
Să-i spunem preşedintelui? / Jeffrey Archer ; în româneşte de Doina Cerăceanu. - Bucureşti : Editura Vivaldi, 2019
ISBN 978-973-150-151-2

I. Cerăceanu, Doina (trad.)

821.111

SHALL WE TELL THE PRESIDENT? by JEFFREY ARCHER
Copyright © Jeffrey Archer 1977
www.jeffreyarcher.com

Reproducerea integrală sau parțială sub orice formă (scanarea, transpunerea în format electronic sau audio, punerea la dispoziția publică prin internet sau alte rețele) în scop comercial sau gratuit fără acceptul prealabil al Editurii VIVALDI, deținătoarea copyrightului, reprezintă încălcarea legislației în vigoare și se pedepsește conform reglementărilor actuale.
Toate drepturile asupra acestei versiuni aparțin Editurii VIVALDI.

Jeffrey ARCHER

SĂ-I SPUNEM PREȘEDINTELUI?

În româneşte de:
DOINA CERĂCEANU

Editura VIVALDI

Libris.RO
Respect pentru oameni și cărți

Marți după-amiaza, 20 ianuarie. 12:26 p.m.

— Eu, Florentyna Kane, jur solemn...

— Eu, Florentyna Kane, jur solemn...

— ... că voi îndeplini cu credință funcția de președinte al Statelor Unite...

— ... că voi îndeplini cu credință funcția de președinte al Statelor Unite...

— ... și voi păstra, proteja și apăra cu toată priceperea mea Constituția Statelor Unite. Așa să-mi ajute Dumnezeu.

— ... și voi păstra, proteja și apăra cu toată priceperea mea Constituția Statelor Unite. Așa să-mi ajute Dumnezeu.

Libris.RO
Respect pentru oameni și cărți

Cu mâna încă pe Biblie, cel de al patruzeci și treilea președinte i-a zâmbit *primului gentleman al țării*. Era sfârșitul unei bătălii și începutul alteia. Florentyna Kane știa prea bine ce înseamnă o bătălie. Cea dintâi o purtase ca să fie aleasă în Congres, apoi în Senat, iar ultima avusese loc cu patru ani în urmă, când devenise prima femeie vicepreședinte al Statelor Unite. După o campanie înverșunată în preliminarii reușise să-l înfrângă la mustață pe senatorul Ralph Brooks în cel de al cincilea tur de scrutin la Convenția Partidului Democrat din iunie. În noiembrie a supraviețuit unei bătălii și mai cumplite cu candidatul republican, un fost congresmen din New York. Florentyna Kane a fost aleasă președinte al Statelor Unite cu 105.000 voturi, cu o diferență doar de un procent față de rivalul ei, fiind cea mai mică diferență din istoria Americii, mult mai mică chiar și decât aceea cu care John F. Kennedy îl învinsese în 1960 pe Richard Nixon, când obținuse 118.000 voturi.

După ce aplauzele au încetat, președintele a așteptat să se termine cele douăzeci și unu de salve de tun. Florentyna Kane și-a dres vocea, apoi și-a îndreptat privirile spre cei cincizeci de mii de oameni adunați în Piața Capitoliului și alți două sute de milioane care se aflau în fața televizoarelor. În acea zi, nu era nevoie de pleduri și haine groase care, de obicei, însoțeau asemenea ocazii. Vremea era neobișnuit de blândă pentru acest sfârșit de ianuarie și zăpada căzută de Crăciun se topise lăsând scuarul din fața aripii de est a Capitoliului mustind de apă.

Libris.RO
Respect pentru oameni și cărți

— Domnule vicepreședinte Bradley, domnule ministru de justiție, domnule președinte Carter, domnule președinte Reagan, Înalt Prea Sfinția Voastră, stimați concetățeni.

Primul gentleman o privea, zâmbind în sinea lui ori de câte ori recunoștea cuvinte și fraze cu care contribuise și el la discursul soției sale.

***

Își începuseră ziua în jur de 6:30 a.m. Niciunul nu dormise prea bine după splendidul concert pre-inaugural dat în cinstea lor cu o seară în urmă. Florentyna Kane parcursese pentru ultima oară discursul prezidențial, subliniind cuvintele importante cu roșu și făcând unele schimbări minore.

Când se trezise dis-de-dimineață, Florentyna nu-și pierduse timpul în fața șifonierului ci își alesese dintr-o singură privire rochia albastră. Își prinsese apoi broșa micuță pe care fostul ei soț, Richard, i-o dăruise chiar înainte de a muri.

Ori de câte ori purta broșa aceea Florentyna își aducea aminte atunci de el; cum nu putuse să ia avionul din cauza unei greve a lucrătorilor de la întreținerea pistelor de zbor, cum închiriase, totuși, o mașină ca să poată să fie alături de Florentyna când își ținea discursul cu ocazia înmânării diplomelor de absolvire la Harvard.

Richard n-a mal apucat niciodată să audă acel discurs, pe care revista *Newsweek* l-a numit trambulina de lansare pentru președinție – pentru că nu mult după sosirea ei la spital el murise.

Gândurile Florentynei s-au întors din trecut la ziua de azi, la lumea reală, în care ea era cel mai puternic șef de stat de pe pământ. Dar nu atât de puternic încât să-l aducă pe Richard înapoi. Florentyna și-a privit chipul în oglindă. Se simțea sigură pe ea. La urma-urmelor, deja fusese președinte aproape doi ani, după moartea neașteptată a

președintelui Parkin. Istoricii vor descoperi cu surprindere că ea aflase despre moartea președintelui când încerca să aplice ultima lovitură într-o partidă de golf cu cel mai bun prieten și viitorul ei soț, Edward Winchester.

Își întrerupseseră partida când elicopterele începuseră să se rotească deasupra capetelor lor. Unul dintre ele a aterizat și un căpitan din infanteria marină a coborât în fugă, a alergat spre ea, a salutat și a spus: „Doamnă președinte, președintele este mort." Acum poporul american prin propria voință arătase că este de acord să aibă în continuare o femeie la Casa Albă. Pentru prima oară în istorie Statele Unite își aleseseră o femeie în poziția cea mai râvnită din ierarhia politică. De la fereastra dormitorului, Florentyna a privit spre suprafața calmă a râului Potomac ce strălucea în soarele dimineții.

A ieșit din dormitor și s-a dus în sufragerie unde soțul ei, Edward, discuta cu copiii, William și Annabel. Florentyna i-a sărutat pe toți trei înainte de a se așeza la masă pentru micul dejun.

Au râs amintindu-și de trecut și au discutat despre viitor, dar când ceasul a bătut ora opt, președintele i-a părăsit și a plecat spre Biroul Oval. Șefa ei de cabinet, Janet Brown, o aștepta pe Coridor.

— Bună dimineața, doamnă președinte.

— Bună dimineața, Janet. Totul este în ordine? a întrebat-o zâmbind.

— Cred că da, doamnă.

— Bun. De ce nu-mi faci programul zilei ca de obicei? Nu te îngrijora în privința mea, îți voi urma instrucțiunile. Ce-ai dori să fac mai întâi?

— Au sosit 842 de telegrame și 2.412 scrisori, dar ele vor trebui să aștepte, cu excepția celor de la șefii de state. Pentru aceștia voi avea răspunsurile pregătite pe la ora douăsprezece.

— Pune-le data de astăzi, pentru că o să le facă plăcere și am să le semnez pe fiecare în parte imediat ce sunt gata.

Libris.RO

— Da, doamnă. V-am făcut și programul. Începeți ziua oficială la ora unsprezece cu o cafea cu foștii președinți Reagan și Carter, după care urmează ceremonia de Inaugurare. După Inaugurare veți lua prânzul la Senat, apoi veți asista la parada ce se va ține în fața Casei Albe.

Janet Brown i-a înmânat câteva fișe prinse laolaltă, așa cum proceda de cincisprezece ani, de când Florentyna fusese aleasă în Congres și-i propusese să facă parte din funcționarii ei. Acele fișe conțineau programul președintelui ceas cu ceas; acum erau mai puține ca de obicei. Florentyna și-a aruncat privirea peste ele și i-a mulțumit șefei sale de cabinet. A apărut în ușă Edward Winchester. Când ea l-a zărit, el i-a zâmbit cu un amestec de iubire și admirație. Florentyna n-a regretat niciodată hotărârea aproape spontană pe care o luase de a se căsători cu el în finalul unei partide de golf din acea zi extraordinară, când i se comunicase moartea președintelui Parkin și ea avusese senzația certă că Richard ar fi fost de acord.

— O să mă ocup de hârtiile mele până la ora unsprezece, i-a spus ea lui Edward.

El a dat din cap și a plecat spre a-și face propriile pregătiri pentru ziua ce o avea în față.

***

În preajma Casei Albe deja începuseră să se adune cei dornici să participe la festivitățile de Inaugurare.

— Aș fi vrut să plouă, i-a mărturisit șeful Serviciului Secret ajutorului său; și pentru el era una din cele mai importante zile din viață. Știu că cei mai mulți dintre oameni sunt inofensivi, dar în împrejurări ca aceasta mă trec toți fiorii.

Mulțimea număra cam vreo sută cincizeci de oameni; cincizeci dintre ei erau subalternii domnului Knight. Prima mașină care întotdeauna pleca cu cinci minute înaintea coloanei prezidențiale verifica cu meticulozitate traseul

spre Casa Albă; cei din Serviciul Secret urmăreau micile grupuri de oameni adunați de-a lungul străzii, mulți dintre ei fluturau steguleţe; se aflau cu toții acolo spre a fi martori la Inaugurare și cândva, peste ani, aveau să povestească nepoților că o văzuseră pe Florentyna Kane când fusese instaurată ca președinte al Statelor Unite.

La ora 10:59 maestrul de ceremonii a deschis ușa din față și lumea a început să ovaționeze.

Florentyna și soțul ei și-au fluturat mâinile spre chipurile zâmbitoare și doar instinctul profesional și experiența le-au spus că o parte din oameni nu-și avea privirile îndreptate spre ei.

La ora 11:00 două limuzine negre s-au oprit fără niciun zgomot la intrarea de pe latura de nord a Casei Albe. Garda de onoare din Infanteria Marină stătea în poziție de drepți dând onorul celor doi foști președinți cu soțiile care au fost întâmpinați de Florentyna Kane la portic, privilegiu ce se acorda, de obicei, doar șefilor de state veniți în vizită. Însuși președintele i-a condus în bibliotecă unde au luat o cafea împreună cu Edward, William și Annabel.

Cel mai în vârstă dintre ex-președinți se plângea că a slăbit pentru că în ultimii opt ani a trebuit să suporte talentul culinar al soției sale.

— De ani de zile ea n-a folosit o tigaie, dar își îmbunătățește experiența zilnic. Ca să fiu sigur, i-am dat un exemplar din *Cartea de bucate* scoasă de *The New York Times*, singura dintre publicațiile lor care nu mă critică.

Florentyna a râs nervos. Dorea ca acest protocol să se termine mai repede, dar și-a dat seama că pe foștii președinți i-a bucurat reîntoarcerea la Casa Albă, așa că s-a prefăcut că-i ascultă cu atenție, compunându-și o expresie de mare concentrare și interes, cu care se obișnuise doar după aproape douăzeci de ani petrecuți în politică.

— Doamnă președinte... Florentyna a trebuit să se controleze rapid ca nimeni să nu observe reacția ei instinctivă la

Libris.ro
Respect pentru oameni și cărți

formula de adresare. Este douăsprezece și un minut.

Și-a înălțat privirile spre secretara ei de presă, apoi s-a ridicat de pe scaun și i-a condus pe foștii președinți și soțiile lor spre treptele Casei Albe. Fanfara Infanteriei Marine a intonat pentru ultima oară „Trăiască șeful" în onoarea fostului președinte. La ora unu avea să-l cânte pentru prima oară pentru noul locuitor de la Casa Albă.

Cei doi ex-președinți au fost conduși la prima mașină din coloană, o limuzină neagră, cu acoperișul transparent, impenetrabil pentru gloanțe. Speaker-ul Camerei, Jim Wright, și liderul majorității parlamentare din Senat, Robert Byrd, ca reprezentanți ai Congresului, deja își ocupaseră locurile în cea de a doua limuzină. Imediat în spatele lor veneau două mașini pline cu agenți din Serviciul Secret. Florentyna și Edward ocupau cea de-a cincea limuzină din coloană. Vicepreședintele Bradley din New Jersey și soția erau în cea de-a șasea mașină.

H. Stuart Knight a mai făcut încă o verificare de rutină. Cei cincizeci de oameni ai săi ajunseseră acum la o sută. Dacă îi adunai și pe cei din poliția locală și din F.B.I. numărul lor se ridica la cinci sute. Și nu trebuie uitați băieții de la C.I.A., și-a zis cu amărăciune în sinea lui Knight. Cu siguranță ei n-o să-i spună dacă aveau de gând să se afle acolo sau nu și nici chiar el nu putea întotdeauna să-i repereze în mulțime. A ascultat ovațiile privitorilor care au urcat în crescendo când limuzina prezidențială a pornit spre Capitoliu.

Edward îi vorbea molcom, dar gândurile Florentynei erau în altă parte. Făcea cu mâna în mod mecanic spre mulțimea ce străjuia Pennsylvania Avenue, dar în minte îi răsăreau iar și iar fraze din discurs. Prin fața ochilor se perindau hotelul Willard, recent renovat, cele șapte clădiri în construcție, destinate birourilor, noile magazine și restaurante, precum și frumoasele și largile alei laterale; clădirea J. Edgar Hoover în care se afla F.B.I.-ul și care încă purta numele primului director, în ciuda numeroaselor eforturi ale

unor senatori de a-l schimba. Cât de mult se transformase acest bulevard în cincisprezece ani!

Au ajuns aproape de Capitoliu și Edward a întrerupt reveria președintelui.

— Dumnezeu să te aibă în pază, draga mea.

Ea i-a zâmbit și i-a strâns mâna. Cele șase mașini s-au oprit.

Președintele Kane a intrat în Capitoliu, în grabă. Edward a rămas în urmă o clipă și i-a mulțumit șoferului. Cei care au coborât din mașini au fost repede înconjurați de agenți din Serviciul Secret și s-au îndreptat spre locurile ce le erau rezervate pe podium, făcând semne cu mâna spre mulțime. Între timp, maestrul de ceremonii a condus-o pe Florentyna de-a lungul culoarului, fiind salutată din zece în zece pași de infanteriștii din Marina Militară. I-a ieșit apoi în întâmpinare vicepreședintele Bradley. Cei doi au făcut un schimb de banalități fără ca vreunul din ei să fie atent la răspunsul celuilalt.

Cei doi ex-președinți au străbătut culoarul zâmbind. Pentru prima oară președintele mai în vârstă își arăta anii pe care-i avea, părul parcă i se grizonanse peste noapte. Din nou el și Florentyna și-au strâns mâinile, așa cum cerea protocolul; în ziua aceasta trebuiau s-o facă de șapte ori. Maestrul de ceremonii i-a condus printr-o mică sală de recepție spre podiumul care fusese înălțat și de această dată ca la toate Inaugurările prezidențiale pe treptele de est ale Capitoliului. Mulțimea s-a ridicat în picioare și a ovaționat minute în șir în timp ce președintele și foștii președinți își fluturau mâinile; în cele din urmă aclamațiile au încetat și toți așteptau începerea ceremonialului de Inaugurare.

***

— Dragii mei compatrioți, îmi revine această înaltă funcție într-un moment în care Statele Unite se confruntă

Libris.RO

cu probleme serioase și grave pe plan mondial. Africa de Sud este măcinată de un război civil nemilos între albi și negri; în Orientul Mijlociu se repară ravagiile bătăliilor de anul trecut, dar ambele părți sunt preocupate cu precădere în a-și reface armamentul, nu școlile, spitalele sau gospodăriile. La granițele dintre China și India și dintre Rusia și Pakistan sunt focare ce pot genera războaie între patru dintre cele mai mari națiuni ale globului. America de Sud pendulează între extrema dreaptă și extrema stângă, dar nici una dintre ele nu pare a îmbunătăți condițiile de viață ale popoarelor lor. Două dintre semnatarele inițiale ale Tratatului Atlanticului de Nord, Franța și Italia, sunt pe punctul de a se retrage din acest pact.

În 1949 președintele Harry S. Truman a anunțat că Statele Unite sunt gata, cu toate forțele și resursele de care dispun, să apere libertatea oriunde ar fi amenințată. Astăzi, s-ar putea ca unii să spună că acest angajament de proporții s-a dovedit un eșec, că America a fost și este prea slabă ca să-și asume întreaga greutate și responsabilitate de lider mondial. În fața repetatelor crize internaționale, orice cetățean american se poate întreba de ce trebuie să-și facă el griji pentru evenimente ce se întâmplă la capătul lumii și de ce trebuie să-și asume el responsabilitatea apărării libertății în afara granițelor Statelor Unite.

La aceste întrebări n-am să răspund cu propriile mele cuvinte. John Donne în urmă cu mai bine de trei secole și jumătate a spus: „Niciun individ nu este o insulă. Fiecare om este o părticică dintr-un continent." Statele Unite se întind de la Atlantic la Pacific și din Arctica până la Ecuator. „Problemele umanității sunt și problemele mele; și ca atare niciodată nu am să întreb pentru cine bat clopotele; clopotele bat pentru fiecare dintre noi."

Lui Edward îi plăcea această parte a discursului. Exprima atât de bine propriile sale sentimente. Se întreba,

totuși, dacă publicul avea să primească cu același entuziasm ca în trecut, figurile de stil ale Florentynei. Aplauzele furtunoase i-au dat răspunsul.

Acasă, vom organiza asistența medicală, încât să fim invidiați de toată lumea liberă. Aceasta va asigura tuturor cetățenilor șanse egale pentru cel mai bun sfat și ajutor medical. Niciun american nu trebuie lăsat să moară pentru că nu-și poate permite să trăiască.

Mulți democrați votaseră împotriva Florentynei Kane din cauza atitudinii ei privind asistența medicală. Când un venerabil medic în vârstă îi spusese: „Americanii trebuie să învețe să stea pe propriile lor picioare", Florentyna îi dăduse următoarea replică: „Cum ar putea s-o facă dacă deja zac și nu se mai pot ține pe picioare?" „Dumnezeu să ne apere de o femeie președinte" îi spusese doctorul și-i votase pe republicani.

Dar principala preocupare a acestei administrații va fi în domeniul legislației și ordinii publice și în acest sens intenționez să propun Congresului o lege prin care vânzarea de arme cetățenilor care n-au autorizație să fie considerată ilegală.

Aplauzele au scăzut în intensitate.

Florentyna și-a înălțat capul.

Așa că acum vă zic vouă, dragii mei compatrioți, fie ca în acest sfârșit de secol Statele Unite să aibă puterea să conducă lumea cu responsabilitate și în spiritul dreptății și să declare război împotriva bolilor, a discriminărilor și a sărăciei.

Președintele s-a așezat pe scaun; ca la un semn, întregul auditoriu s-a ridicat în picioare.

Libris.RO
Respect pentru oameni și cărți

Discursul de șaisprezece minute fusese întrerupt de zece ori de aplauze. După ce șeful executivului american a plecat de la microfon, privirile nu i-au mai zăbovit asupra mulțimii care ovaționa și pe care acum o știa cu siguranță de partea sa, ci și le-a îndreptat spre demnitarii de pe podium căutând singura persoană pe care dorea s-o vadă. S-a dus spre soțul ei, l-a sărutat pe obraz și l-a prins de braț, după care maestrul de ceremonii i-a condus și familia prezidențială a părăsit podiumul.

Lui H. Stuart Knight nu-i plăceau lucrurile care nu se desfășurau conform programului și astăzi nimeni nu se încadrase în timpul stabilit. Toți vor merge la masă cu o întârziere de cel puțin treizeci de minute.

Șaptezeci și șase de invitați, bărbați și femei, care dețineau posturile cheie în Partidul Democrat, s-au ridicat în picioare când președintele a intrat în sală. Toți liderii partidului care se hotărâseră să o sprijine pe această doamnă, în afară de susținătorii senatorului Ralph Brooks, erau acum de față.

Unii dintre invitații la dineu deja făceau parte din cabinetul ei și toți cei prezenți își avuseseră contribuția lor la reîntoarcerea Florentynei la Casa Albă.

Președintele n-a avut nici șansa, nici dispoziția de a mânca ceva; toți voiau să stea de vorbă cu ea. Meniul fusese special alcătuit cu preferințele ei, începea cu supă de raci, continua cu friptură de vită și, în final, – piesa de rezistență – un tort de înghețată din ciocolată care avea forma Casei Albe. Edward și-a privit soția cum ignora micul Birou Oval ce se afla pe farfurioara din fața ei.

— Din cauza asta nu trebuie să facă niciodată cură de slăbire, comentase Marian Edelman, care fusese numită procuror general, spre surpriza multora.

Marian îi vorbea lui Edward despre importanța drepturilor copiilor. Edward încerca să asculte, dar nu izbutea; poate că altă dată.

Când ultima bucățică din Casa Albă a fost demolată și

când a fost strânsă ultima mână, președintele și anturajul ei erau într-o întârziere de patruzeci și cinci de minute. Când au ajuns în tribuna din fața Casei Albe, unde îi aștepta o mulțime de două sute de mii de oameni, cei mai ușurați au fost infanteriștii din garda de onoare a președintelui, care stăteau în poziție de drepți de peste o oră. Imediat ce președintele și-a ocupat locul, a început parada, acompaniată de fanfara Marinei Militare, care a abordat un repertoriu de la Sousa[1] până la *Dumnezeu să binecuvânteze America.* Care alegorice din fiecare stat, unele, precum cele din Illinois, făcând aluzie la evenimente ce aveau legătură cu originea poloneză a Florentynei adăugau un plus de culoare unei parade care pentru ea avea o semnificație solemnă.

Florentyna și acum nutrea aceeași convingere că aceasta era singura națiune de pe pământ care putea încredința cea mai înaltă funcție din stat fiicei unui imigrant.

Când după trei ore parada, în sfârșit, s-a terminat și ultimul car alegoric a dispărut, Janet Brown, șefa de cabinet a Florentynei Kane, s-a aplecat spre urechea ei și a întrebat-o ce ar dori să facă până la începerea balului inaugural.

— Să semnez numirile în cabinet, scrisorile către șefii de state și să rezolv lucrările care mă așteaptă pe birou.

— De asta va trebui să vă îngrijiți în primii patru ani.

Președintele s-a întors direct la Casa Albă. Când a trecut prin porticul de sud, fanfara a intonat *Trăiască șeful.* Florentyna și-a scos haina încă înainte de a ajunge în Biroul Oval. S-a așezat hotărâtă la biroul impozant din lemn de stejar și piele. A făcut o scurtă pauză plimbându-și ochii prin încăpere. Totul era așa cum dorise; în spatele ei se afla o fotografie a lui Richard jucând fotbal. În față, un presse-papiers pe care era scris un citat din George Bernard Shaw pe care Annabel îl reproducea adeseori: „Unii oameni văd lucrurile așa cum sunt și spun de ce; eu visez lucruri care n-au existat niciodată și spun de ce n-ar fi cu putință?". În stânga Florentynei era steagul prezidențial,

[1] Sousa, John Philip (1854-1932) - compozitor american și dirijor de fanfară.